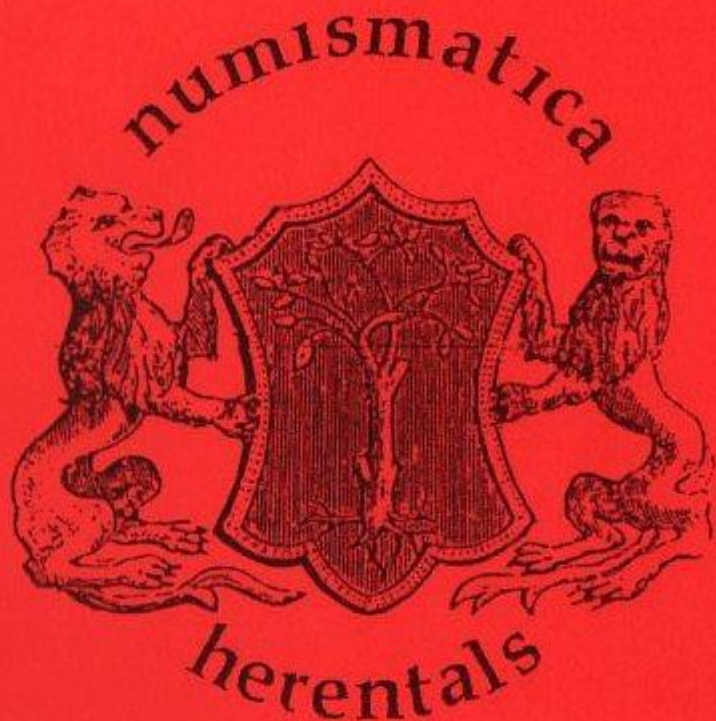

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

68

februari-maart 2010

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Marc Roex	penningmeester – schatbewaarder 0475-365993 marcroex@yahoo.com
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Eddy Pauwels	bestuurslid – bibliothecaris 0496-529952 e_pauwels@telenet.be
Frank Lippens	bestuurslid – webmaster 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Bart Van Hove	bestuurslid – medewerker 0497-524331 bart.van.hove@remmicom.be
Erelid : Roger van Nuffel – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006	

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals	
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB	
lidgelden	11 €	lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland)
	7 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (10 € voor leden in het buitenland)
gratis toegang	1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad	
website	www.numismatica-herentals.be	

maandelijks clubactiviteit : 2° zondag van de maand, van 8.30 tot 12 u
zondag 14 februari 2010 * OPGELET : in maart = geen activiteit ! *
lokaal : parochiezaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals
data 2010 : 11 apr - 9 mei - 13 jun - 11 jul - 8 aug - 12 sep - 10 okt - 14 nov

Frontpagina zopas verschenen op 15 januari : het nieuwe Luxemburgse
2-euromuntstuk. De herdenkingsmunt toont het portret en het 'kleine
wapen' van groothertog Henri, LETZEBUERG 2010. Het ontwerp is van
Alain Hoffmann en de (redelijk beperkte) oplage bedraagt 500.000 ex.

2***Z***2***Z***2***Z***

Tentoonstelling

Algemeen EGMP-voorzitter Hugo Vanhoudt zal de maandelijkse tentoonstelling verzorgen met als thema 'De munten van Willem I, geslagen te Brussel'. Een begeleidend bundeltje zal weer klaarliggen om mee te nemen. Neem een kijkje !

Oproep ! Zie je het eens zitten om met een deel van je verzameling een kleine expositie te verzorgen ? Geef ons een seintje ! We lichten je graag in en helpen je verder op weg. Alvast dank hiervoor.

O **Ultieme herinnering !** Staat hiernaast een gekleurde stip, hebt u de bijdrage voor 2010 nog niet voldaan. Gelieve zo snel mogelijk te reageren zodat we uw tijdschriftje ononderbroken kunnen blijven versturen!

5de Cultuurraad-Quiz Numismatica neemt voor de 5^e opeenvolgende keer deel aan de quiz, ingericht door de Herentalse Cultuurraad. Deze gaat door op zaterdag 27 februari 2010 in zaal 't Hof op de Grote Markt (20 u) en richt zich naar ploegen van 5 deelnemers met een algemene kennis. Leden die willen deelnemen, gelieve zich te melden.

Bestuurswissel Marc Peeters, ons bestuurslid-PR, had reeds geruime tijd te kennen gegeven door drukke beroepsbezigheden niet veel tijd meer te kunnen vrijmaken die een bestuurslid nodig heeft voor een goede invulling van zijn functie. In onze zoektocht naar vervanging vonden we Bart Van Hove (Mol) bereid om de open plaats in te nemen. Marc, we blijven je nog tegenkomen als lid, bedankt voor de geleverde inspanningen en we heten Bart hartelijk welkom bij Numismatica !

Parking Met 'Verboden-te-Parkeren-bordjes' trachten we voortaan, de parking van St-Antonius vrij te houden, zodat zoveel als mogelijk onze standhouders vlak naast het zaaltje een plaats vinden. Onze goedbedoelde schragen werken nog onvoldoende in op de buurtbewoners die er gewoontegetrouw hun auto stallen

We ontvingen een bericht van zijn familie : ons lid Jan Heymans, uit het Limburgse Bocholt, is onlangs overleden. Jan bezocht van bij de start onze clubactiviteiten, ook als standhouder, totdat zijn echtgenote 2 jaar geleden kwam te overlijden en hij zijn mobiliteit erg zag beknot. Numismatica Herentals biedt aan de familie haar medeleven aan en wenst hun erg veel sterkte toe bij het verwerken van het overlijden.

11.15 u bekendmaking winnaar muntenpuzzel strookje vóór 11 u

11.20 u trekking van de jeugdombola gratis lootje voor -15 jaar
een prijsmuntje + een bankbiljet voor elke aanwezige jongere

11.25 u aanwezigheidstombola gratis voor alle aangesloten leden

- * gouden 7,5 miljoen lira, Troje – Turkije 1999
- * zilveren 1000 escudos, Dança dos Pauliteiros – Portugal 1997
- zilveren 5 francs, type Hercules – Frankrijk 1874
- * zilveren 250 frank, koningin Astrid – België 1935-1995

11.30 u trekking lootjestombola 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 francs, Leopold I, blootshoofds – België 1865
- * gouden 10 dollars, Golden Hind, Hefulu Tala – Tokelau 1997
- zilveren 5 lati – Letland 1929
- zilveren 1000 esc., 500 j. D. Joao II, koning van Portugal 1995
- zilveren 100.000 lei, Mihai I – Roemenië 1946
- zilveren 10 kr, Frederik IX & Margretha II – Denemarken 1972
- zilveren 250 frank, 20 jaar koning Boudewijnstichting 1976-1996
- * 1 bath, Vajiralongk (herdenkingsmunt in CuNi) – Siam 1972

+ telkens een fles rood Castillo de Montesa, Crianza 2003 – Valencia, Sp
geschonken door **Versmarkt & Wijnen Van Eccelpoel**, Lierseweg 20

Ook dit jaar ontvangen (minstens 31) leden hun 'Brigand'.

In 2010 zullen weer een aantal leden onze mooie kunstmedaille in ontvangst mogen nemen. Zij traden toe in 2005 en zullen in mei van dit jaar hun '5 jaar lidmaatschap' gehuldigd zien met de overhandiging van onze 'Brigand'. De bronzen medaille (70 mm) draagt de naam van het betrokken lid op de keerzijde. Hieronder de lijst van de **Brigands-2010**. Als je merkt dat je naam niet correct is gespeld, geef ons een seintje !

Alex Bastiaens – Lanaken
Victor Boons – Balen
Gabriel Bourgart – Noorderwijk
Maurice Coeckelbergh – Oppuurs
Fons Dams – Herentals
Peter Du Brucq – Ninove
Bert Eyckens – Beerse
Willy Geets – Bonheiden
Vicenzi Graziano – Brussel
Ludo Hoppenbrouwers - Turnhout
Paul Jansen – Olen
Frank Lippens – Herentals
Hugo Maes – Olen
Walter Mertens – Herentals
Alexandre Orbaen – Veltem-B.
Harry Peeters – Ravels

Herwig Perck – Bilzen
Jacques Priem – Kraainem
Tom Prims – Grobbendonk
Lea Vandenbruwaene – Gent
Jozef Vanhoof – Mol
Rony Van Hout – Geel
Jef Van Looek – Lille
Roger Van Uytfange – St-Niklaas
Jos Verbist – Kalmthout
Maria Vercammen – Herentals
Walter Verlinden – Herselt
René Waerzeggers – Gent
Marthijn Wensink – Eindhoven
Marc Willemans – Lokeren
Leo Wouters – Begijnendijk

Komen ook in aanmerking, als ze hun bijdrage voor 2010 niet vergeten ..

Freddy De Backer – Drogenbos
Danny Goos – Beerse
Ludo Leyten – Merksplas

Paul Stoffels – Holsbeek
Georges Vanneste – Herentals

Wilt u weten wanneer u in aanmerking komt om de 'Brigand' te ontvangen ? De lijst is te raadplegen aan onze bestuurstafel.

Uitreiking Brigand

2009 : 101

2010 : 31 (+ 5)

Graveur : Pazzi De Peuter, Herentals
Atelier : Mauquoy Medal Cy, Grobbendonk

LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt
1	234	79	189	187	483	380	530	459	28
23	107	80	316	208	555	381	567	462	148
27	10	94	283	217	149	390	246	464	117
28	196	104	180	224	395	396	523	467	25
30	494	111	509	228	585	405	551	469	531
42	205	114	317	232	427	408	146	472	42
43	195	135	323	236	56	413	105	477	454
45	55	151	507	240	48	415	61	485	338
71	129	168	62	244	175	429	240	486	332
72	515	170	176	247	306	437	499	565	473
73	420	173	91	256	278	438	124	566	38
74	320	175	219	260	520	445	398	589	291
75	285	182	352	263	300	446	271		
76	340	183	546	272	65	452	403		
77	152	185	287	280	335	453	478		
78	467	186	166	339	598	454	311		

Naar aanleiding van de kleine bestuurswissel, hier de nieuwe samenstelling

Marc Roex

Rudy Dillen

Koen De Pooter

Frank Lippens

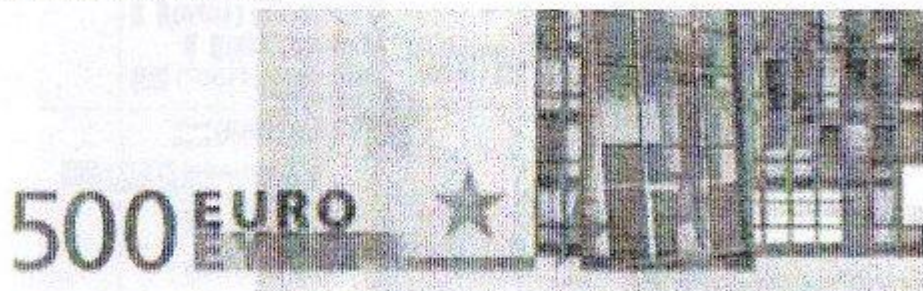
Eddy Pauwels

Bart Van Hove

Geldvraag: Mag winkelier of bankier biljet van 500 euro weigeren?

'Ik erger me verschrikkelijk aan het feit dat steeds meer winkels bankbiljetten van 500 euro weigeren. Zelfs mijn bankagentschap wil zo'n biljet niet meer wisselen.' Mag dat allemaal zomaar, vraagt Marleen De Paepe, een lezeres van Het Nieuwsblad, zich af.

Kan het misschien iets te maken hebben met valse biljetten in omloop? 'Dat geloof ik niet', stelt Pamela Renders van bankenkoopel Febelfin. 'Wij hebben geen weet van valse 500 eurobiljetten. Volgens het jaarverslag 2008 van de Federale Gerechtelijke Politie is het briefje van 500 euro één van de minst nagemaakte, samen met dat van 5 euro. Nog geen half procent van de valse biljetten heeft die coupure. Het meest nagemaakte en onderschepte biljet is dat van 50 euro.' Dat bankkantoren zouden weigeren die coupure te wisselen, is voor Renders totaal nieuw. 'De enige verklaring die ik zie, is dat steeds meer kantoren een beperkte hoeveelheid cash aanhouden. Misschien is deze lezeres wel op een slecht moment langsgegaan.'

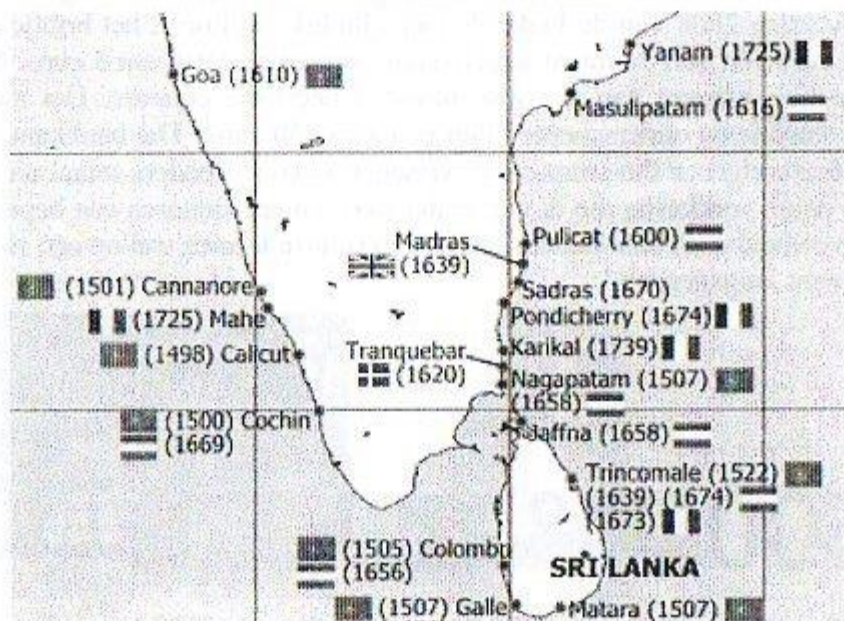

Blijft de vraag of een handelaar een wettig betaalmiddel kan weigeren? 'In principe niet,' zegt Michiel Verhamme, adviseur bij Unizo. 'Maar de federale overheidsdienst Economie heeft enkele jaren geleden richtlijnen uitgevaardigd die aanvaardbare uitzonderingen toestaan. Zo bepaalt de *regel van evenredigheid* dat een winkelier grote coupures mag weigeren voor te lage aankoopbedragen. Een pakje sigaretten betalen met 500 euro? Dat mag de winkelier weigeren.'

'Een tweede uitzondering geldt wanneer de handelaar een *gegrond vermoeden heeft van mogelijke vervalsing*. En dat op basis van het betasten, bekijken en vooral belichten van het biljet met een speciaal toestelletje. Tot slot mogen handelaars ook tijdelijk grote coupures weigeren wanneer ze recent het slachtoffer zijn geweest van vervalste biljetten. Ze moeten dat dan wel afficheren in de winkel, met duidelijke opgave van reden voor die beslissing.' (KRS) **Het Nieuwsblad**

De 'Dansk Ostindisk Compagnie', Tranquebar 1620-1845 Ad Lansen

Koning Christiaan IV wilde, in navolging van de Noord-Nederlanders met hun VOC, van Denemarken een handelsnatie maken. In 1615 presenteerde hij de oprichting van de 'Deense Oost India Compagnie'. Het oorspronkelijke idee was afkomstig van enkele Nederlandse kooplieden, immigranten die een handelsmaatschappij hadden opgericht in samenwerking met een groep invloedrijke handelaren uit Kopenhagen. Op 17 maart 1616 gaf de koning een 12-jarig contract aan de 'Oost India Compagnie' en ondertekende de oprichtingsverklaring hiervoor.

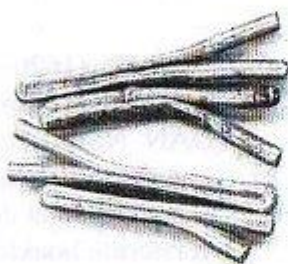

In 1618 koerste de eerste vloot van vijf schepen richting Ceylon. Daar moest een verdrag getekend worden met de 'Heerser van Kandy' om de Nederlanders te helpen met het bestrijden en verdrijven van de Portugezen in de regio. Hiervoor zouden ze handelsrechten ontvangen voor de handel op Europa. Na een reis van 18 maanden werd Ceylon bereikt, echter de Rajah had weer vrede gesloten met de Portugezen.

De vloot voer verder naar de Coromandelkust van India en met behulp van de Nederlandse directeur-generaal Roland Crape, beloofde de Tamil-prins, de Nayak van Tanjore, de Denen handelsrechten te verlenen. De Deense Compagnie kreeg toestemming om een handelspost in de rivierdelta van de Kaveri in te richten. De originele benaming was Torangambadi maar werd spoedig omgedoopt in Tranquebar.

Zilveren piaster 1624 voor de Deense Oost India Compagnie

Uit naam van koning Christiaan IV, en door bemiddeling van de Deense admiraal Giedde, werd op 19 November 1620 door de Nayak van Tanjore het handelsverdrag ondertekend, waarvan artikel 8 luidde: 'De Denen worden toegestaan om handel te drijven in al mijn gebieden met gebruikmaking van de munten van zijne Koninklijke Majesteit de Koning van Denemarken, zowel de genoemde 'zilveren kronen' als de 'Ceylonese zilveren larijnen' en elke kroon zal gewaardeerd worden op een waarde van 14 of 15 zilveren fanams'. Direct na ondertekening van het verdrag begon Ove Giedde met het bouwen van een fort ter plaatse, met de naam 'Dansborg'. In 1623 was de bouw hiervan praktisch gereed.

zilveren larijnen, oorspronkelijk uit het District Lar

In de daarop volgende jaren was er een levendige handel vanuit geheel Azië naar Tranquebar en vandaar naar Denemarken. De goederen werden betaald met Deense 'dubbele kronen', 'Spaanse realen van 8' en loden- en tinnen 'kasjes' welke in Tranquebar werden geslagen. Interessant detail: tijdens de regeringsperiode van Christiaan IV (1588-1648) was dat (ca. 1630), hij meer dan de helft van de aandelen van de DOC bezat en hij in feite eigenaar en directeur was van de Compagnie.

Christian IV (1620-1648)

vz – gekroond C4-monogram
kz – D CAS 1644

In 1624 werden 19.670 piasters in Kopenhagen gemunt op de zilveren standaard van de 'Spaanse reaal van 8'. Evenals de nieuwe zilveren kronen van Christiaan IV (periode 1620-1621), werden deze door de Nayak niet geaccepteerd en 'te licht van zilver' bevonden in vergelijking met de Spaanse realen. Om toch handelsgeld te verkrijgen werden nu Spaanse realen gekocht met een tegenwaarde van 10 (!) zilveren fanams. Voor eigen gebruik in Tranquebar en directe omgeving waren de loden en koperen 'kasjes' toegestaan, met denominaties van 2, 4 en 10 kas.

Deze kasjes van Christiaan IV geven geen waarde aanduiding aan. Op de voorzijde, meestal, het opschrift Dan-nis-borg en op de keerzijde de naam van een Compagnieschip zoals oa. Chris-Ri-tas, of Dan-Nis-Borg. Er zijn er ook enkele muntjes geslagen met het C4-monogram en op de keerzijde een symbolische aanduiding voor bv. het fort Dansborg : een stadspoort, Latijns opschrift, Deense plaatsnaam of de waarde van de kas met (soms) een jaartal. In 1648 stierf Christiaan IV en in 1650 werd Frederik III als koning gehuldigd.

Christian IV (1620-1648)

vz – opschrift in 3 lijnen
DAN NSBO RG

kz – grondplan van het fort
Dansborg, met de 4
versterkte hoektorens

In Tranquebar was in 1648 de Gouverneur door een muiten afgezet. Hij vroeg aan de koning om hulp, welke echter niet direct kwam. Ondertussen eiste de Nayak van Tanjore, die gebruik maakte van deze situatie, een grote som extra geld voor de verleende concessies. Toen dit uitbleef belegerde hij het fort in Tranquebar voor 8 maanden. Tot 1669 dreven de Denen handel door gebruik te maken van de diensten van de Nederlanders en de Engelsen, die wel handel konden drijven in de regio.

Er kwamen geen Deense schepen meer, tot op 31 mei 1669 de 'Faero' ankerde op de rede van Tranquebar en geld en goederen meebracht. De Faero zeilde door naar de Sultan van Bantam, in Nederlands Oost-Indië, een belangrijke handelspartner voor de Denen. Op de retourvaart bracht hij een uiterst waardevolle vracht peper mee en keerde in september 1670 weer terug in Kopenhagen. Vanaf ca. 1643 tot 1669 waren er geringe winsten gemaakt door de DOC, maar door de zeer winstgevende retourvracht van de Faero, werd de discussie weer aangegaan voor een herstart van een nieuw te vormen 'Deense Oost India Compagnie'.

Christian VII (1766-1808), gouden pagoda
vz – een gekroond C 7-monogram binnen een
ovaal, tegen een gegranuleerde achtergrond
kz – godin Lakshmi (liefde, vruchtbaarheid, ..)

Vanaf 1772 tot 1808 was de DAC zeer succesvol en kende Denemarken een periode van grote welvaart. Onder Christiaan VII (1766-1808) werden gouden pagoda's, zilveren royalins en koperen kasjes geslagen, met allen het monogram C 7 op de voorzijde en DAC op de keerzijde.

Tijdens de periode 1777-1811 werden de schepen voor India geladen met gemunt en ongemunte koperen platen. Dit 'plaatgeld' werd gebruikt als betaling voor aankoop van Indiase goederen, evenals betaling voor scheepsherstel aan de koopvaardijsschepen, de bouw van nieuwe schepen en voor wapenleveranties.

In 1801 werd Denemarken in de oorlog met Engeland verslagen. Een directe consequentie hiervan was het verbod op handelsvaart onder Deense vlag op de wereldzeeën. In 1808 werden Tranquebar en Frederiksnagore bezet door de Engelsen. In 1814 werd Tranquebar weer aan de Denen teruggegeven. Deze periode 1801-1814 was in feite de nekslag voor de Deense Aziatische handel.

De Deense zilveren royalins, worden vanaf 1816 bij hun Indiase naam vermeld: 'fanams'. In 1819 werden deze fanams ingenomen en werden, evenals in de Britse bezittingen, de Madras-rupiahs gangbaar verklaard in Tranquebar en Frederiksnagore. In 1841 worden de 'Oost India Kolonies', met al hun bezittingen, verkocht aan de Britten en op 2 juli 1845 wordt formeel het verdrag geratificeerd.

Van Christiaan VIII zijn nog een 10- en een 4-kas in koper geslagen en met de jaartallen 1840 tot en met 1844 zijn bekend.

Madras-rupiah 1817-1835

Frederik VI (1808-1839), 10 kas

vz – gekroond F VI R-monogram, binnen een parelring

kz - legende in 3 lijnen, * X * KAS 1838

Overzicht Deens Vorstenhuis tijdens de DOC-DAC periode

Christiaan IV	1588 – 1648
Frederik III	1648 – 1670
Christiaan V	1670 – 1699
Frederik IV	1699 – 1730
Christiaan VI	1730 - 1746
Frederik V	1746 - 1766
Christiaan VII	1766 – 1808
Frederik VI	1808 – 1839
Christiaan VIII	1839 – 1848

Samenvatting

Jorgen Clauson-Kaas heeft een aantal kasjes van Tranquebar beschreven welke zijn overgeslagen op VOC-munten, kasjes van Negapatnam. Ook zijn overslagen van loden- en koperen kasjes van de DOC en DAC bekend. Deze overslagen zijn – op dit moment – zeer zeldzaam tot uiterst zeldzaam. (RR / RRR). In het algemeen kan gesteld worden dat de koperen kasjes, in een redelijke kwaliteit, ca. ZF, schaars tot zeldzaam zijn (S / R). De loden kasjes, in redelijke kwaliteit (ca. ZF), zijn zeldzaam tot uiterst zeldzaam (R / RR).

De zilveren royalins of fanams zijn zeer zeldzaam tot uiterst zeldzaam(RR / RRR). Dit geldt ook voor de gouden pagoda's (RRR). Zilveren larijnen zonder instempeling, zijn – op dit moment – schaars, met instempeling zeldzaam tot zeer zeldzaam. (R / RR). De Deense Speciedaalders zijn uiterst zeldzaam (RRR) evenals de Deense Pilaardollars (RRR). De zeldzaamheid van de gouden- en zilveren munten is verklaarbaar uit het feit dat bij zilverschaarste, bestaande zilveren munten werden omgesmolten en het zilver weer gebruikt als toepassing voor andere zilveren voorwerpen of munten.

Tijdens de regeringsperiode van Frederik III (1648-1670) werden in Tranquebar loden kasjes geslagen. Voorzijde 'F', al dan niet gekroond, en met of zonder jaartal; op de keerzijde verwijzingen naar handelschepen, het fort Dansborg of een bloem. Een andere serie loden kasjes vertoont een aantal kenmerken, afbeeldingen, welke ook voorkomen op een piaster van Christiaan IV uit 1624. Deze piaster was gemunt voor de DOC maar nooit uitgegeven als handelsmunt. We zien op de loden kasjes op de voorzijde 'F 3' en op de keerzijde bv. de 3 kronen van Denemarken, Noorwegen en Zweden, de kabeljouw van IJsland en de gekroonde Noorse leeuw. Ubo Barner Jensen geeft aan dat dit het gevolg was dat gedurende de regeringsperiode van Frederik III nauwelijks munten van hem in Tranquebar waren aangekomen, dus onbekend.

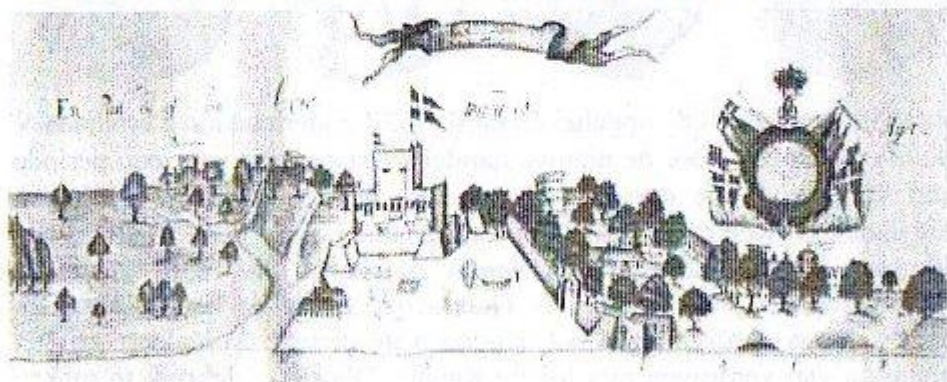

In 1650 werd de DOC opgeheven en in 1670 ondertekende Christiaan V de overeenkomst voor de nieuwe handelsmaatschappij voor een periode van 40 jaar. In de opeenvolgende jaren werden regelmatig schepen uitgezonden welke ook tochten ondernamen naar o.a. Malakka en Bantam. Deze handelstochten waren succesvol. In 1650 arriveerde Hoofdkoopman von Kalnein in Tranquebar welke de handel energiek nieuw leven inblies door het leggen van nieuwe contacten en het afsluiten van verdragen met lokale Rajahs. Door o.a. gebruik te maken van de, door de Deense regering verstrekte, 'kaperbrieven' veroverde hij een aantal Bengaalse schepen met lading. Uitgezeild met twee schepen kwam hij in 1687 retour met zeven schepen !

In 1671 en 1672 werden in de Munt in Kopenhagen enkele- en dubbele Speciedaalders geslagen, maar niet bekend is of deze ook voor de handel overzee werden gebruikt. In 1687 brak er oorlog uit tussen Frankrijk en o.a. Denemarken over de opvolging in de Pfalz-regio. Dit gaf een extra impuls voor de handel in India, omdat de invloed van de Fransen in Azië door deze oorlogssituatie, praktisch geheel verdween.

Van 1688 tot 1698 was Tranquebar een kostbaar bezit welke grote winsten opleverde. In 1698 verleende Christiaan V aan de Compagnie een nieuw monopolieverdrag voor 40 jaar dat eindigde in 1750.

Toen W.H. von Kalnein in de kolonie Tranquebar arriveerde was dit onmiddellijk merkbaar in het muntgedrag. De ongedateerde loden kasjes die voor zijn komst werden geslagen wogen ca. 2 g., die van erna wegen ca. 4 ½ gram. De eerste kasjes geven op de voorzijde een 'C5-monogram aan en op de keerzijde het DC of DOC monogram. De latere kasjes geven een gekroond 'C5-monogram aan met jaartal en op de keerzijde een **gekroond DOC**-monogram met daaronder de afgekorte naam van Wulf Heinrich von Kalnein: **WHVK**. Er zijn nu ook koperen kasjes in omloop, met op de voorzijde een gekroonde C 5 en op de keerzijde, al dan niet afgekort, het jaartal, bijvoorbeeld (16)90 of 1692. Bekend is dat de schepen van de DOC zilveren Deense roepiamunten meenamen naar Tranquebar, die daar weer in de plaatselijke Munt of door plaatselijke geldwisselaars, werden omgemunt in Indiase rupiah's.

Eind 1600 woonden ongeveer 3000 mensen in Tranquebar, waaronder velen met Deense nationaliteit. Tot 1704 vertrokken en kwamen er twee schepen per jaar aan in Kopenhagen met waardevolle cargo.

In 1709 verklaarde Frederik IV de oorlog aan Zweden en kwam de handel met India praktisch stil te liggen. De schulden liepen zodanig op dat in 1720, bij het tekenen van de vrede, de DOC bankroet was en failliet werd verklaard. Aangetoond kan worden dat echter in de afgelopen periode een winst gemaakt werd van bijna 100 % (!) op alle aangevoerde goederen. In 1730 werd Diderich Muhlenfort door de Deense koning naar Tranquebar gestuurd in functie van Gouverneur. Eén van zijn taken was het herstellen van de handelsrelaties en de plaatselijke muntslag. Zo was bv. één van zijn opdrachten om kleine zilveren fanams en 1- en 2-royalins te slaan.

Met de toestemming van Tanjore werden in 1731 de eerste muntjes geslagen met het monogram van Frederik IV en Christiaan IV. Op de voorzijde het gekroonde monogram, op de keerzijde de Noorse leeuw of het DOC-monogram met jaartal en waarde aanduiding in 'kas'.

Frederik IV (1699-1730)

vz – dubbele gekroond F4-monogram
kz – gekroond DOC-monogram, en de waarde aanduiding 10 kas

In 1732 werd de Koninklijke D.A.C. opgericht waarin ook de Deens-Chinese Maatschappij werd opgenomen. De DAC verkreeg het recht om de gefortificeerde stad Tranquebar te gebruiken met een monopolierecht van 40 jaar op de Aziatische handel. De DAC verkreeg het grootste deel van hun goederen door handel op de Coromandelkust en achterliggende gebieden, van salpeter, zijde en katoenen stoffen, maar peper van de Malabarkust en Sumatra. De supercargo's van de DAC haalden ook winstgevende handel uit China, met Kanton als belangrijkste handelspost. Tot 1780 zond de DAC elk jaar 2 schepen uit naar China, in de daaropvolgende jaren slechts één schip. De uitvarende schepen uit Denemarken hadden lood als ballast (loden kasjes) en zilveren Spaanse realen als vracht, welke soms tot 90% van de vrachtwarde uitmaakten. Rond 1737 is bekend, uit scheepswrakonderzoek, dat ook veel vreemde, zilveren munten uit Noord- en Centraal-Europa werden meegenomen, welke weer in Tranquebar werden omgemunt.

In 1698 verkreeg de DOC het recht om een kleine 'factorij' te openen in Bengalen. Deze was midden 1700 reeds een belangrijke handelspost : Frederiksnagore (Serampore). Van hieruit was het mogelijk om handel te drijven met de rijkste noordelijke provincies van India. Vanuit Frederiksnagore werden de goederen naar Tranquebar verscheept. In 1752 werd in Calicut, aan de Malabarkust, ook een kleine handelspost voor de peperhandel gebouwd. Vanaf 1730 werd de peperhandel ingehaald door de grote exportvraag naar 'katoentjes'.

Frederik V (1746-1766)

vz – gekroond F 5-monogram
kz – 2 royaliner 1756

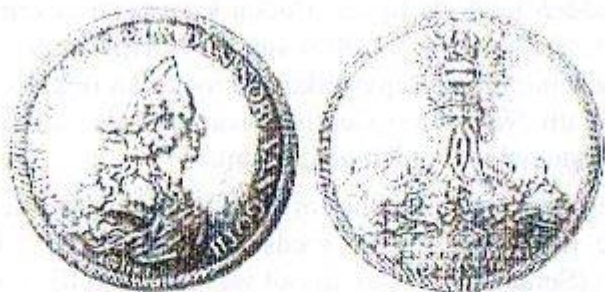
Frederik V (1746-1766)

4 kas 1763, 2,4 gram

vz – gekroond monogram

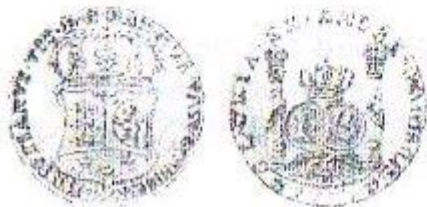
kz – gekroond DAC-
monogram, onderaan
waardeaanduiding 4

In 1753 verkreeg de DAC het muntrecht in Tranquebar om fanams, Porto Novo-pagoda's en Pondichery-rupiahs te slaan, enkel en alleen gemunt in aanwezigheid van een Koninklijke Tanjoorse ambtenaar als toezichhouder. In de volgende jaren werden een groot aantal enkele- en dubbele royalins gemunt, samen met een groot aantal rupiahs en pagoda's. Onder Frederik V werden zilveren royalins geslagen en ook koperen 4, 2 en 1 kasmunten. Op de voorzijde van de zilveren munten het F 5-monogram, op de keerzijde een gekroond wapenschild met de waarde 1 of 2 (kas) en het jaartal. De kasjes zijn voorzien van het F 5-monogram en op de keerzijde het DAC-monogram tussen het jaartal, onderaan de waardeaanduiding.

In 1749 werd een **herinneringsmedaille** uitgegeven, met als doel te circuleren als munt, ook in Azië, maar dit is echter nooit gebeurd.

In 1772 was de 40 jaar durende monopolieperiode afgelopen en de Deense regering nam in 1777 de verplichtingen over van de DAC. De DAC bleef tot 1792 de Chinese handelsbelangen behartigen.

In 1771, 1774 en 1777 werd, voor de handel op India en China, een Deense **Pilaardollar** geslagen, die na enige aarzeling in Azië geaccepteerd werd als betaalmiddel.

Een interessant detail is bv. de schaarste aan gouden Nederlandse dukaten met sommige jaartallen, deze werden geslagen en verzonden naar de VOC-vestigingen in India, dit als betaling aan de Moguls voor hun verleende concessies. Bekend is dat een Mohul Rajah in Noord-India een gouden kroonluchter, met een gewicht van 1600 kilo (!), had laten vervaardigen van o.a. deze gouden dukaten.

Als verzamelgebied is Deens-India zeer interessant, nog alleszins redelijk betaalbaar en verzamelbaar. Een negatief puntje voor de Europese verzamelaars is dat in India, als opkomende economische mogendheid, een groeiend aantal vermogende verzamelaars het belang gaan inzien van het verzamelen en bewaren van een stukje van hun koloniale geschiedenis, waarvan de DOC- en de DAC-munten een kenmerkend element zijn. Dit betekent een minder aanbod en hogere aankooprijzen voor deze munten in Europa. Een 'hint' voor de verzamelaar of toekomstige verzamelaar, in het bezit van een PC, tracht informatie te bemachtigen bij Indiase handelaren, veilinghuizen, verzamelaars, etc... via de website www.indiannumismatics.com

In afwachting van uw gewaardeerde reacties, **A. J. Lansen - IJsselstein**. Privéverzamelaar van VOC-munten, Nederlands-Indië, Plantagegeld van Nederlands-Indië en Azië, alsook munten van de Portugese-, Franse-, Engelse-, Deense-, Zweedse- en Pruisische Compagnie in India..

Email: ajlansen@caiway.nl of a.j.lansen@hccnet.nl

Referenties

Krause & Mishler 1600-1800, editie 2009,.

Holm, Johan Chr.: Tranquebar-Munten, Kopenhagen 1956.

Jensen, Uno Barner; Tranquebar Montor 1620-1845, Eget Forlag, 1996.

Jensen, Uno Barner, Danish East India, Trade Coins and the coins of Tranquebar 1620-1845, privé uitgave 1997.

Nordisk Numimatis Unions Medlemsblad, special edition, Tranquebar overstrikes, 2-3-1994; J. Clauson-Kaas.

Sieg's Montkatalog Danmark, 1808-1974; uitgave 1974.

Clauson-Kaas, J.; Tranquebar, privé uitgave 1988.

Grogan, veilingcatalogus 23-2-1914; J. Schulman, Amsterdam.

Met dank aan: Dhr. J. Clauson-Kaas, Galten, Denemarken.

Interessante websites

Munten van Tranquebar : www.sejeroe.com/trankebarmoenter

Deens vorstenhuis : www.danskekonger.dk

Een muntschat met maar liefst 67 zilveren- en 4 gouden Romeinse munten is zopas in Montfort, Midden-Limburg (NL), bij herinrichtingswerkzaamheden van Waterschap Roer en Overmaas aan de Vlootbeek, boven water gekomen. De munten dateren voornamelijk uit de tijd van keizer Nero (37-68 n.C.). De vondst omvat munten van Julius Caesar, zijn moordenaar Brutus en de keizers Augustus, Claudius en Nero. De oudste munt is van 122 jaar v.C. Op de jongste munten staat keizer Vitellius (69 n.C.) afgebeeld. De munten vertegenwoordigden in die tijd het jaarsalaris van een legionair, aldus Jan Roymans, archeoloog bij archeologisch adviesbureau Raap. De muntschat moet met opzet verborgen zijn, waarschijnlijk om ze te beveiligen tegen diefstal of brand. Het is een aan de bodem toevertrouwde spaarpot. Het ging om geld dat niet nodig was voor dagelijks gebruik. Het kleingeld bleef in de beurs en daardoor direct beschikbaar voor uitgave. Het is dan ook logisch dat kleinere munten zoals koperstukken ontbreken in de muntschat.

Julius Caesar**Brutus****Augustus****Nero**

De munten werden waarschijnlijk begraven in een buidel, kistje of ander omhulsel. Hiervan is niets terug gevonden. De exacte datum van verbergen kan worden vastgesteld na reiniging van de munten en dan vooral van de jongste munt. De Romeinse muntschat mag beschouwd worden als een 'venster' van de geldcirculatie op de plaats en in de tijd van verberging. Uit de schat blijkt dat muntstukken uit de 2de eeuw v.C. nog functioneerden als wettig betaalmiddel tot zeker in de 1ste eeuw n.C. Een verspreidingskaart van gevonden muntschatten geeft inzicht in patronen. Perioden met oorlog of plundertochten, historische gebeurtenissen van politiek-militaire aard leverden meer schatvondsten op waarbij concentratie van muntschatten het strijdtoneel volgt. Mogelijk is de muntschat een aanwijzing voor de Bataafse Opstand o.l.v. Julius Civilis, aldus een enthousiaste Roymans.

1	10.00	16	-	31	1.00	46	6.50	61	1.00
2	24.00	17	3.00	32	17.00	47	25.00	62	1.00
3	7.00	18	2.00	33	1.00	48	1.00	63	1.50
4	3.50	19	-	34	12.00	49	-	64	1.25
5	1.00	20	12.00	35	1.00	50	-	65	4.25
6	21.00	21	2.00	36	4.25	51	3.00	66	-
7	20.00	22	1.00	37	-	52	5.00	67	1.00
8	-	23	20.00	38	-	53	8.50	68	4.00
9	2.25	24	3.25	39	-	54	7.50	69	4.50
10	2.50	25	-	40	4.00	55	6.50	70	1.00
11	2.00	26	4.00	41	1.50	56	1.25	71	-
12	-	27	5.00	42	3.75	57	4.00	72	1.00
13	1.25	28	7.00	43	-	58	1.00	73	2.50
14	-	29	3.00	44	2.75	59	3.00	74	2.25
15	-	30	3.50	45	12.00	60	1.00	75	1.00

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van onze website : www.numismatica-herentals.be / veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder
- het bod wordt verhoogd als volgt :
 - 1 – 5 € : + 25 cent
 - 5 – 10 € : + 50 cent
 - 10 – 50 € : + 1 €
 - 50 – 100 € : + 2 €
 - meer dan 100 € : + 5 €
- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten bedragen 5 % voor de koper en 5 % voor de verkoper
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven

Veel succes !

3

4

14

21

nr	land	munt			kwal	mat	inzet	
1	Kelten	Gallia Celtica	3 verschillende potinmunten	1 ^e eeuw vC	F-ZF	AE	5.00	-
2	Rome	Claudius	quadrans – RIC 90	41-54	ZF	AE	15.00	
3		Commodus	as – COS III	177-192	F	AE	1.00	
4		Caracalla	denarius – PART MAX	198-217	ZF	Ag	20.00	
5	Brabant	Leuven	denier met kz. BAST	1248-1261	F/ZF	Ag	25.00	
6		Albrecht & Isabella	dubbele denier – Antwerpen	1607	F/ZF	Cu	5.00	
7		Filips IV	1 schelling – Brussel	1623	F/ZF	Ag	10.00	
8		Filips V	1 oord – Namen	1710	F-	Cu	1.00	
9		Maria-Theresia	schelling – Brussel	1764	ZG/F	Ag	2.50	
10	Luik	Joseph-Cl. de Bavière	1 oord	1722	ZG/F	Cu	1.00	
11	België	Leopold II	5 francs	1869	ZF	Ag	8.00	
12		Leopold II	5 francs	1873	ZF	Ag	8.00	
13		Leopold II	5 francs	1874	ZF	Ag	8.00	
14		Albert I	4 belga – pos. A	1931 VL	ZF	Ni	25.00	
15		Albert I	10 centimes zonder punt na 1916	1916	ZF	Zn	10.00	
16		Leopold III	50 francs – pos. A	1940 FR/VL	ZF	Ag	6.00	
17		Leopold II	5 x verschillende 1 frank	1866-1887	F/ZF	Ag	16.00	
18	Albanië	Republiek	1 lek	1931	ZF	Ni	1.00	
19	Argentinië	Republiek	10 centavos	1883	ZF+	Ag	2.00	
20	Duitsland	Derde Rijk	10 Reichspfennig (met gat)	1940 A	ZF	Zn	5.00	
21	Estland	Republiek	5 marka 1922 + 2 krooni 1930		ZF	div	7.00	
22	Fr. Guyana	Cayenne	2 sous	1789	ZF	Cu	5.00	
23	Frankrijk	Louis XIII	double tournois - Vienne	1639	F-	Cu	1.00	
24		Republiek	5 francs - Hercules	1874 K	ZF	Ag	6.00	
25	Griekenland	Republiek	10 lepta	1869	ZF	Cu	1.00	
26	Gr-Brittann	Koninkrijk	4 x 6 pence	1910 - 1948	ZF+	Ag	4.00	
27	Libië	Republiek	1/4 dinar	2003 (1369)	Pr	AE	1.00	
28	Luxemburg	Groothertogdom	25 centimes	1920	ZF	Fe	1.00	
29		Groothertog Jan	100 francs	1964	Pr	Ag	6.00	
30	Marokko	Mohammed V	500 francs	1956	Pr	Ag	8.00	
31	Polen	Sigismund III	3 polker	1621	F	Ag	5.00	
32	Rusland	Republiek	5 kopek 1893 + 20 kopek 1915		ZF	Ag	1.00	
33	Tsjech-Slow	Republiek	10 korun 1968 + 25 korun 1954		ZF+	Ag	6.00	

27

28

30

33

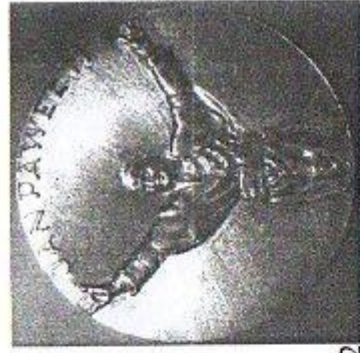
37

38

39

42

nr	item	beschrijving	kwal	mat	inzet
34	lot	België 12 stuks verschillende 50 cts.	1886-1914 div	Ag	16.00
35		België 8 stuks - 1centime à 50 centimes	1902-1918 Pr	div	10.00
36		Nederland lot van 13 munten 10 cent	1912 - 1941 div	Ag	5.00
37	medaille	Monnaie de Paris - Daniel Depuis	1900 ZF	AE	1.00
38	token	Cafe El Passo - Texas - Good for 10c at the bar	ZD	AE	1.00
39	divers	verguld zilveren speldje, gemaakt van 50 cts Albert I	1914 -	Ag	1.00
40	penning	gemeentepenning Nijlén - 50 Nila	1981 ZF	AE	1.00
41		lot van 3 penningen : Limburg '93, Tongeren '95, Tienen '98	div	div	1.00
42	medaille	lot van 5 verschillende medailles - Johannes Paulus II	1983 FDC	AE	1.00
43	lot	wereld lot van 25 zilveren munten	div	Ag	45.00
44		Griekenland lot van 15 munten	div	div	1.00
45		USA lot van 79 munten	div	div	3.00
46		wereld lot van 100 munten	div	div	1.00
47		België groot lot munten in munthouders	div	div	10.00
48	set	Japan FDC-set met 5 munten	1980 FDC	div	1.00

nr	item	beschrijving	kwala	mat	inzet
49	set	Maleisië FDC-set met 5 munten	1967	FDC	1.00
50	divers	2 opbergmappen voor Belgische FDC-sets (Koninklijke Munt)	nieuw	-	10.00
51		moderne (munt)balans met gewichten en deelgewichten	-	-	1.00
52	biljet	Belgisch leger 1 franc	01-08-1946	F/ZF	1.00
53		België 50 francs	02-02-1942	ZF	1.00
54		Armenie 10 dram	1993	FDC	1.00
55		Bulgarije 100 leva	1993	Pr	1.00
56		China 20 Customs Gold Units	1930	Pr	1.00
57		Duitsland 100.000.000.000 mark	26-10-1923	ZF	1.00
58		Frankrijk 20 francs	1949	ZF	1.00
59		Ghana 1 cedi	07-02-1979	ZF	1.00
60		Indonesië 5 rupiah	1952	F	1.00
61		Iran 200 rials		FDC	1.00
62		Israël 5 lirot	1973	ZF	1.00
63	biljet	Katar 1 riyal	ZD	ZF	1.00

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
64	biljetten	Kroatië reeks van 8 biljetten	Pr	papier	1.00
65		Malawi 1 kwacha	ZF	papier	1.00
66		Nepal lot van 4 stuks 1 + 2 Rupee	FDC	papier	1.00
67		Polen 100 zlotych	Pr	papier	1.00
68		Portugal 50 escudos	ZF	papier	1.00
69		Roemenië 500 lei	F/ZF	papier	1.00
70		Soedan 5 pounds	FDC	papier	1.00
71		Spanje 25 pesetas	Pr	papier	1.00
72		V.A. Emiraten 5 dirhams	ZD	papier	1.00
73		Zaire 10 zaïres	ZF	papier	1.00
74		Zimbabwe 1000 dollar	ZF	papier	1.00
75	biljetten	Zwitserland 10 francs 1977 + 20 francs 1974	ZF	papier	8.00

68

73

div = divers ZG = zeer goed F = fraai ZF = zeer fraai Pr = prachtig FDC = Fleur de coin
 Ag = zilver AE = brons-koper Fe = ijzer Cu = koper Ni = nikkel Zn = zink Al = aluminium

Bezoek eens onze vernieuwde site ! www.numismatica-herentals.be

Onze webmaster Frank Lippens is reeds geruime tijd achter de schermen bezig met onze vertrouwde website in een nieuw kleedje te steken. Het resultaat mag gezien worden ... en dát is net de bedoeling. Niet alleen wat rustieke kleurtjes aan toegevoegd, ook het concept is verbeterd.

De meest gebruikte tabs staan links binnen klikbereik, de minder opgevraagde pagina's zijn bovenaan te vinden. De site levert niet alleen praktische info voor direct gebruik, het draagt ook de historiek van de vereniging (5 jaar), alle tot dusver gepresenteerde tentoonstellingen (61), o.a. ook de plannen en de vooruitzichten op korte termijn in 'Wat komt'.

De vernieuwde site zal gelanceerd worden begin februari 2010. Leden die er graag hun zegje over kwijt willen : frank.lippens1@skynet.be

Op de eerste clubactiviteit van het jaar hadden we voor iedereen een nieuwjaarscadeautje voorzien. Maar ... door verzendingsproblemen heeft het bestelde pakje ons echter niet tijdig bereikt. Iedereen mag zich op 14 februari verheugen op een laat nieuwjaarsgeschenk : 'een klein cadeautje van hoge waarde'.

1. Welke titel droeg Leopold II voor hij koning werd?

R - Graaf van Vlaanderen S - Prins van Luik K - Hertog van Brabant

2. Hoe heet de instelling waarin Leopold II een groot deel van zijn fortuin onderbracht en dat vandaag nog steeds de koninklijke eigendommen beheert?

- I - De Koninklijke Schenking
- A - De Orde van Leopold II
- U - De Koning Leopold II-stichting

3. Leopold II was ook soeverein van de Congo-Vrijstaat, maar hoeveel keer is hij er slechts geweest? N - nooit S - één maal T - drie maal

4. Op welke leeftijd huwde Leopold II met Marie-Henriëtte van Oostenrijk? S - 18 jaar P - 22 jaar L - 26 jaar

5. Wat is het randschrift van deze munt?

- L - BELGIE BELGIQUE
- R - TRAVAIL ET PROGRES
- H - DIEU PROTEGE LA Belgique

6. Wie was de maîtresse waarmee Leopold II huwde enkele dagen voor zijn dood en met wie hij 2 kinderen had?

I - Caroline Bauer E - Arcadie Claret A - Caroline Delacroix

7. Wie is de graveur van deze munt?

K - Thomas Vincotte S - Leopold Wiener P - Joseph Pierre Braemt

8. Een dochter van Leopold II huwde met aartshertog Rudolf van Oostenrijk die zelfmoord pleegde met zijn maîtresse Maria Vetsera op het slot Mayerling in 1889. Hoe heette deze dochter?

E - Prinses Louise A - Prinses Stephanie U - Prinses Clementine

1	2	3	4	5	6	7	8

Invulstrookje
muntenpuzzel

5 frank 1873 Leopold II
inbreng Leopold Verbist

Breng de overeenkomstige letter bij het antwoord over in onderstaande tabel en bekom de naam van een bekende zwarte stad !

1	2	3	4	5	6	7	8

Schiftingsvraag :

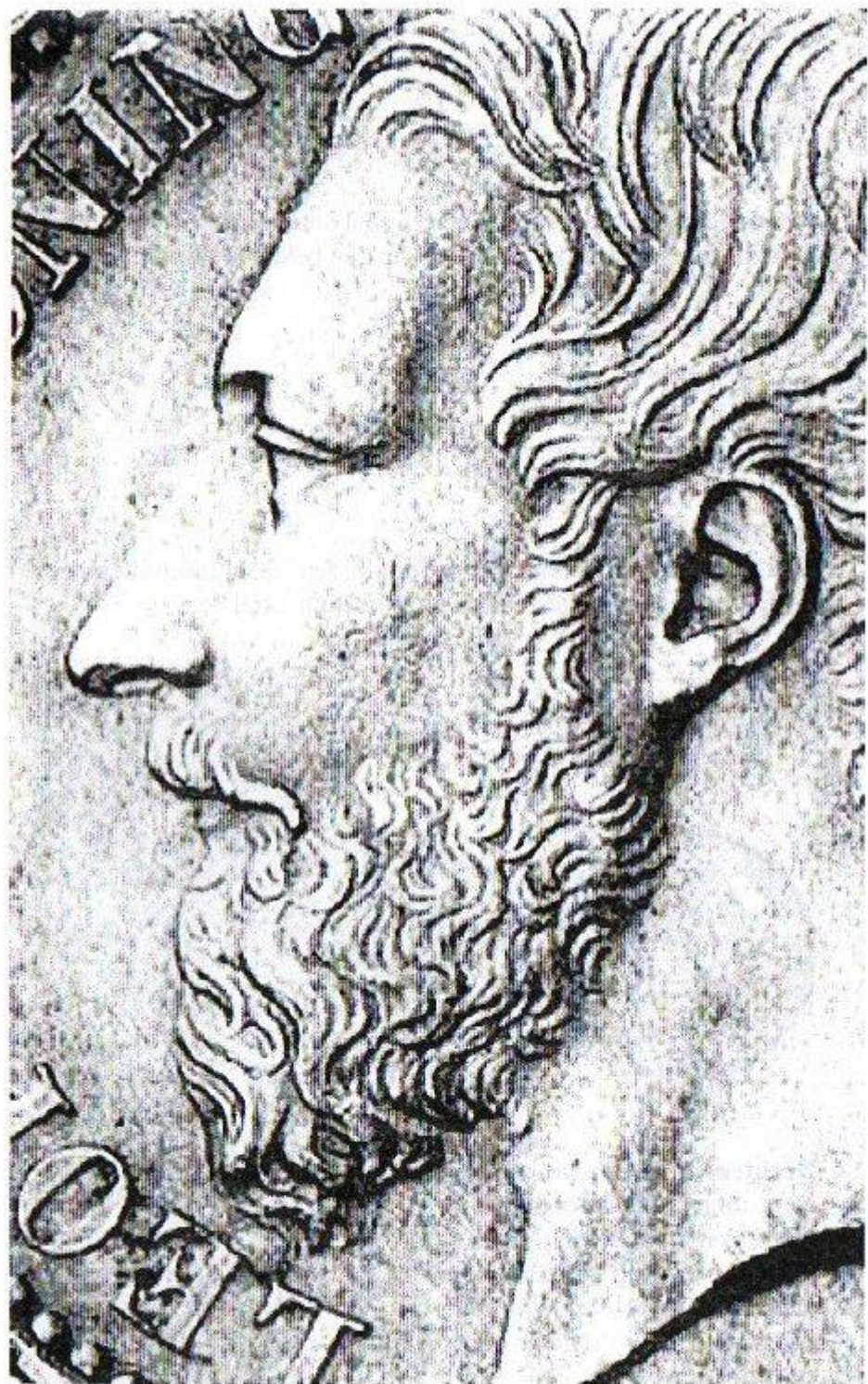
Wat is de hoogte van het beeldje dat, tijdens de clubactiviteit van 14 februari, staat opgesteld op onze bestuurstafel ?

		cm		mm
--	--	----	--	----

Deelnemen aan de muntenpuzzel ?

Deze uitgeknipte strook naar best vermogen invullen en tijdens de clubactiviteit van 14 februari, vóór 11 u, deponeren in onze rode puzzelbox. Zo maak je kans op de mooie prijsmunt en een fles wijn !

AEN en EGMP vieren 60e verjaardag Numismatische Dag te Luik

Het E.G.M.P. (Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde) en het A.E.N. (Alliance Européenne Numismatique) zijn de overkoepelende organen voor respectievelijk Vlaanderen en Wallonië. Zij hebben als doel de Numismatiek te promoten door het stimuleren van het vergaren van kennis en deze kennis onderling uit te wisselen d.m.v. publicaties.

In 1950 was deze Unie Nationaal en was het een 2-talige vereniging EGMP/AEN. In 1982 werd besloten om elk een eigen weg te gaan. In 2000, op haar 50^e verjaardag, kreeg het EGMP de status 'Koninklijk'. Heden tellen de 2 verenigingen samen een 20 verenigingen en zo'n 2000 leden in binnen- en buitenland.

Om het feit te vieren dat ze 60 jaar geleden zijn ontstaan organiseren beide verenigingen, in een goede onderlinge verstandhouding, op zaterdag 27 maart 2010, een feestelijke Numismatische Dag te Luik.

Agenda :	10.00 u	ontvangst
	10.30 u	welkomstwoordje, toelichting penning
	11.00 u	3000 ans de monnaies chinoises – P. Graulich Muntmisdrijven in 's-Hertogenbosch – T. Nissen
	12.00 u	receptie, uitreiking gratis gelegenheidspenning
	12.30 u	lunch in restaurant van Hotel Ramada
	15.00 u	geleid bezoek aan Museum Curtius (einde ca.17 u)

Het EGMP en het AEN nodigt haar leden uit om hierop aanwezig te zijn. Gelieve de deelnameprijs van 38 € (lunch + museum) te storten vóór 28 februari op rekening 348-0700053-68 van Mevr. Nicole Vincent.

Ook Numismatica Herentals EGMP nodigt haar leden uit om aan deze viering deel te nemen. Tevens loot ze er één lid uit die deze dag gratis kan meemaken ! Daarvoor hoeft u slechts de strook op de keerzijde van deze pagina uit te knippen en ingevuld te deponeren in onze 'rode box', tijdens de clubactiviteit van zondag 14 februari 2010 (vóór 11 u).

Deelnamestrook

Viering 60e verjaardag EGMP & AEN
Numismatische Dag te Luik
zaterdag 27 maart 2010

EGMP-lid

(postnr/woonplaats)

aangesloten bij Numismatica Herentals EGMP
wenst deel te nemen aan de Numismatische Dag te Luik

Modaliteiten

Het lid dat wordt uitgeloot betaalt aanvankelijk de deelnameprijs van 38 euro. Dit bedrag wordt terug uitbetaald bij zijn aanwezigheid op de Numismatische Dag te Luik. Zo is er de garantie dat de gedane reservatie effectief wordt ingenomen. Dank voor uw begrip. EGMP & Numismatica Herentals wensen u een prettige feestdag!

Deponeer deze strook op de clubactiviteit van zondag 14 febr, vóór 11 u, in onze 'rode box' en maak deze feestdag gratis mee!

Money rules ...

In 2009 zijn 860.000 valse eurobiljetten uit omloop genomen. De vaakst onderschepte valse biljetten zijn die van 20 euro (47 %), van 50 euro (39 %) en van 100 euro (11 %). Die drie waarden vertegenwoordigen zowat 97 % van het totale aantal. Het aantal onderschepte valse biljetten zit in Europa sinds 2007 voortdurend in de lift. Toen werden er 561.000 valse biljetten onderschept, in 2008 waren dat er al 666.000 en in 2009 klokt dus af op 860.000 biljetten. Toch is er geen reden tot paniek, aldus de ECB: 'In vergelijking met het toenemend aantal echte eurobiljetten in omloop (gemiddeld 12.8 miljard in 2009), blijft het aandeel valse biljetten erg laag.' Dank zij de voel-kijk-kanteltechniek kan je een vals biljet herkennen: echte biljetten voelen zeer bijzonder aan, als je ze tegen het licht houdt moet je het watermerk, de veiligheidsdraad en het doorzichtcijfer zien; en als je het bankbiljet kantelt, moet je op de voorzijde de wisselende afbeelding op de hologram zien. www.euro.ecb.eu

Boedapest - Hongaarse duikers hebben bij de Braziliaanse kust het wrak gevonden van een Nederlands vrachtschip dat ruim 3 eeuwen geleden zonk. Volgens expeditieleider Attila Szalóky verging de 17^e eeuwse driemaster 'Voetboog' op 29 mei 1700 met 109 bemanningsleden en een peperdure lading. Het VOC-schip had ondermeer zijde, specerijen, thee, porselein en ca. 180.000 Nederlandse gouden dukaten aan boord. Die objecten verkeren volgens de duikers in goede staat. De totale waarde wordt geschat op ongeveer 1 miljard dollar, of 670 miljoen euro.

Volgens Szalóky was het schip vanuit Batavia, het huidige Jakarta, richting Nederland vertrokken.

Vermoedelijk kwam het schip, na de Kaap te hebben gerond, op de Atlantische Oceaan in een hevige storm terecht. Door via de Braziliaanse kust te varen hoopte de bemanning wellicht veilig thuis te komen. Waarom

het schip van de Verenigde Oost-Indische Compagnie voor de kust van Brazilië toch verging is niet duidelijk. Volgens de Hoornse stadsarcheoloog Michiel Bartels gaat het om het VOC-fluitschip van kapitein Adriaan De Ruyter, dat in juli 1700 in Hoorn had moeten toekomen.

Regionale geschiedenis (vorige eeuw) **Nilapenning voor Boerke Naas**

Nijlen wilde in de geschiedenisboeken niet ontbreken in de lijst van de gemeenten die in de jaren '80 een penning uitgaven of een uitgifte steunden.

Het voorstel van de Nijlense hobbyclub om een bronzen penning van 50 *Nila* uit te geven werd destijds dan ook enthousiast ontvangen door het gemeentebestuur dat onmiddellijk zijn zegen gaf. Temeer daar de volledige opbrengst van de penning ten goede kwam aan de verdere uitbouw van het kortdagverblijf van de Nijlense vereniging voor gehandicapten 'Boerke Naas'.

Gedurende de 4 jaar die men reeds had besteed aan de bouw van het bedrijf werd ten andere al heel wat steun verleend aan de actieve vereniging. Samen met de opbrengst van het *Bal van de Burgemeester* hoopte men nog datzelfde jaar het Huis te kunnen openstellen.

De penning die op 15.000 exemplaren geslagen werd, heeft een doormeter van 29 mm, de aankoopprijs bedroeg 50 frank. Hij werd uitgegeven tijdens de grote nationale ruildagen en hobbytentoonstelling in de Nijlense Gildenzaal op 6, 7 en 8 juni 1981. Nadien werd de matrijs vernietigd om de waarde te verzekeren.

Op de voorzijde staat het kortdagverblijf met op de voorgrond een afbeelding van Boerke Naas. Op de keerzijde van de penning staan 3 beroemde gebouwen van de 3 deelgemeenten : het gemeentehuis van Kessel, de St-Willibrorduskerk voor Nijlen en Kruiskesberg voor Bevel. Het ontwerp is van de hand van Piet Janssens, toen directeur van de Nijlense Academie voor Schone Kunsten.

Schepen Van den Brande noemde het, gezien de afbeelding van de 3 mooie gevels, een echte gemeenschapspenning die de samenwerking tussen de 3 gefusioneerde gemeenschappen aantoont en de vriendschapsbanden stimuleert.

Met dezelfde matrijs, die op de ruildagen werd tentoongesteld, werden ook zilveren en gouden munten geslagen. Voor een zilveren betaalde men destijds 1.000 frank en, net als voor de gouden, was voorintekening vereist. 'Gemeentepeningen van België' (nr 49) - Marc Willemans

Boerke Naas is een figuur uit het boek 'Guido Gezelle Gedichten.

Het gedicht gaat dat Boerke Naas 2 koeien ging verkopen in de stad en op de terugweg naar huis wordt overvallen door een struikrover. Hij is de rover echter te slim af door hem te overhalen al zijn kogels te verschieten. 'Schiet ne keer door mijn hoed ..., door mijn jas ..., door mijn broek ..., en spaar mij 't vrouwverwijt dat ik alles heb opgezopen.' Daarna kan Boerke Naas hem overtroeven en keert met zijn verdiende centen verder huiswaarts naar zijn moeder de vrouw.

.....
*'Wat zal ze zeggen,' kreesch boer Naas, 'wanneer ik 't huiswaard keer?
Hij heeft het weërom al verbuisd! die zallap, nog nen keer!'*

*'Hoort hier, mijn vriend, believe 't u, toogt dat gij mij minzaam zijt,
och, schiet ne kogel deur mijn hoed en spaart mij 't vrouwverwijt!*

*'k Zal zeggen, als ik thuis geraak: men heeft mijn geld geroofd,
en, letter schilde 't of ik had nen kogel deur mijn hoofd!'*

*De dief, die meer van kluiten hield als van boer Naas zijn bloed,
schoot rap ne kogel deur en deur de kobbe van z'nen hoed.*

*'Bedankt!' zei Naas, en greep zijn slep: 'schiet nog een deur mijn kleeed!
De dief legt aan en Naasken houdt zijn pitelerken gereed.*

*'Schiet nog een deur mijn broek,' zei Naas, 'toen peist me wijf, voorwaar,
als dat ik; bij mirakel, ben ontsnapt aan 't lijfsgevaar.'*

*De roover zegt: 'Nu zal 't zal wel gaan, waar is uw beurze, snel:
'k en heb noch tijd noch kogels meer...' 'Ik wel,' zegt Naas, 'ik wel!'*

*Zijn zevenschot haalt Naas toen uit en spreekt: 'Is 't dat ge u niet,
in een-twee-drie, van hier en pakt, gij galgendweil, ik schiet!*

.....

Guido Gezelle

di 2	AEN Brussel - 'H. Geest' - Dr Lemoinestr 13, Anderlecht	vanaf 18 u
vrij 5	Berthout-Parochiehuis-Clemenceaustr 111, St-Kat-Waver	19-22.30u
za 6	EGMP Dendermonde - Het Keur, Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies-Centre A&C, rue d/l Régence 23, Soignies N.K. Hasselt - Cult. Centr. lokaal 2, Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC - Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28 Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12 - 17 u 14 - 16 u 13 - 17 u 13.30-17 u 8 - 11 u
zo 7	EGMP Leuven - Palais Buc's-JP Minckelersstr130, Leuv EGMP ZW-Vlaa - Kartouchke- Ingelmunsterstr 8, Izegem AEN Couvin - Lycée R Gouttier, rue Gouttier 11, Couvin AEN St-Georges - rue Reine Astrid 69, St-Georges S / M Edelweissje - St-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt Col. Sonégiens - École com, Place Van Zeeland, Soignies Nationale Ruildag - Wase Ruilclub Den Hof - H. Heymanplein 7, St Niklaas internationale munten- & papiergeldbeurs VVTilburg De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot	9 - 12.30 u 8.30 - 12 u 9 - 12 u 8 - 12 u 8.30 - 12 u 8.30 - 12 u 9 - 16 u 9-15.30 u
ma 8	EGMP Brugge - C. M. - Moerkerkse Stwg. 118, St-Kruis	vanaf 19 u
di 9	N.K. Zeeland-Dauwendaele-Vrijlandstraat 59, Middelburg	18.30-22 u
wo 10	N.K. Brabant - Bar le Duc - Korenbrugstr 5, 's-Hertogenb	vanaf 20 u
	vrij 12 (16-21u) Holland Coin Fair za 13 (10-17u) World Forum Convention Center - Den Haag (NL)	
za 13	EGMP Antwerpen - Ruggenhof - Fr v. Dijkstraat, Deurne AEN Nijvel - C. St-Gertrude - Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers - Ecolle rue d/l Moinerie 33, Petit-Rechain Gent West MC - Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28 Gent Eur. Verz.B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30-16 u van 14.30u 8 - 12 u 13.30-17 u 8 - 11 u
zo 14	EGMP Herentals-StAntonius-Kapucijnenst, Herentals N. K. St-Truiden - Kazelhof - Kazelstraat, Sint-Truiden	8.30 - 12 u .30-11.30

31e Ruilbeurs - AEN Vielsalm		9 - 16 u
zo 14	L'Inst. Sacré-Coeur, Rue des Chars à Bocuifs 12, Vielsalm	
za 20	MEDEC - Ruggehof - Frans Van Dijkstraat 46, Deurne Gent West MC - Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28 Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30-16 u 13.30-17 u 8 - 11 u
zo 21	EGMP Gent - Sp. Gouverneurswon. - Buitenhof 35, Gent EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais - rue St-Gilles 104, Luik Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9 - 12 u 13 - 16 u 9 - 13 u 9 - 12 u
za 27	Gent West MC - Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28, Gent Verz.B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maasei	13.30-17 u 8 - 11 u 13 - 16 u
zo 24	EGMP Aalst - S C. Immerzeel - R. Novarumlaan 4, Aalst EGMP Tienen - t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen AEN La Louvière - Rue de la Station, Haine-St-Pierre	vanaf 9 u 9 - 12 u 8.30-11.30
za 30	Gent West MC - Centrum Reinaert - Reinaertstr. 28 Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17 u 8 - 11 u

Voorjaarsoverpeinzings van een muntverzamelaar ...

Laten we eens kijken wat we allemaal kunnen doen met ons geld : verzamelen - uitgeven - ontvangen - ernaar kijken - investeren - gokken - speculeren - bestuderen - verspillen - stelen - weggeven - verstoppen - ervan houden - even bewaren - verdienen - sparen - winnen - verliezen - haten - kopen - oppotten - vervalsen ... Legio mogelijkheden om 'iets' te doen met ons geld ! Maar er zijn ook andere mogelijkheden om met geld om te gaan: het oplossen van problemen, maar ook het veroorzaken van problemen ! Mensen gelukkig maken, maar ook het omgekeerde is mogelijk. Geld maakt mensen corrupt, hebberig of vrekkelig; maar maakt ook mensen gul en goedgeefs. Geld brengt mensen ook een gemakkelijk leven, maar soms ook een ongemakkelijk.

Geld kun je dus zowel in positieve als negatieve zin bezitten of gebruiken. Geld is een fascinerend element dat in en bij ons leven behoort, maar is tevens een belangrijk aspect, voor ons als muntverzamelaar : 'nieuw geld' uitgeven om gelukkig te worden van 'oud geld' met zijn bijbehorende geschiedenis, die onze interesse heeft en intrigeert.

Laten wij er ons voordeel mee doen. Alle verzamelaars een goed en voorspoedig numismatisch vooruitzicht gewenst!

Ad lansen

zaterdag 6 februari **London Coin Fair** Holliday Inn – Bloomsburry

zon 7 febr **42^e Bourse Numismatique d'Argenteuil** 8.30 – 17 u
Gymnase Romain-Rolland Route de Cormeilles Capry 06-83004634

zondag 7 februari **Nationale Ruilbeurs – Wase Ruilclub** 9 – 16 u
Den Hof – H. Heymanplein 7, 9100 St-Niklaas V. Behiels 03-7773590

zondag 7 februari **VVT – Tilburg** 9-15.30 u

Internationale Munten- en papiergeldbeurs

Hotel De Druiventros – Bosscheweg 1, Berkel Enschoot
Mark Manesse 06-51800052 www.vvt-tilburg.nl

vrij 12 febr (16-21u) **Holland Coin Fair** zat 13 febr (10-17u)
World Forum Convention Center – Churchilplein, Den Haag nvmh.nl

zondag 14 februari 9 – 16 u

Cercle Numismatique Val de Salm A.E.N.

XXXIe Grande Bourse Numismatique

L'Institut du Sacré-Coeur

Rue des Chars à Boeufs 12, Vielsalm

Tel. 080-215831 jldengis@gmail.com

zondag 28 februari **Internationale Ruildag Achterbroek** 8-13 u
Parochiecentrum – Achterbroeksestwg. 209, Kalmthout 03-6667578

zondag 28 februari 7 - 13.30 u

Internationale Voorjaarsbeurs

Binkse Ruilclub Turnhout

Instituut St-Victor – Kasteelplein 20, 2300 Turnhout
0475-808228 secretariaat.binkseruilclub@telenet.be

zon 28 febr **Münzhörse Petermännchen Konz – Trier** 11 – 17 u
Saar-Mosel-Halle – Schulzentrum, Konz www.muenzfreunde-trier.de

zaterdag 6 maart vanaf 14.30 u
Diestse Studiekring voor Numismatiek
2 lezingen en een ledenveiling
- Recente laat-middeleeuwse vondsten,
door Hendrik Van Caelenberghe
- Het geld van de 'Maisons de tolerance',
door Patrick Pasmans
Elckerlyczaal – Cult. Centr. Begijnhof, Diest
www.muntmeester.be

zat 6 ma (9.30-17 u) **Numismata München**
M.O.C. – Freimann Lilienthalalle 40 – Halle 3

zon 7 ma (9.30-15 u)
www.numismata.de

zaterdag 13 maart **Veiling 104**

Jean Elsen & ses Fils

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel
tel. 02-7346356 www.elsen.be
numismatique@elsen.be

zaterdag 13 maart **56^e Salon Numismatique Paris**
Palais Brongniart – Place de la Bourse, Parijs

9-17 u
www.snenp.com

zondag 14 maart 9-16 u

Numismatica Antverpia EGMP
26e Internationale Beurs

Sporthal Extra Time – Louisalei 24, Hoboken
tel. 0032 (0)3-8274778 hilde.beyts@skynet.be

zaterdag 27 maart vanaf 10 u

60e verjaardag A.E.N. & E.G.M.P.

met ontvangst, 2 lezingen, receptie, diner,
museumbezoek Curtius, gratis penning

Hotel Ramada – Quai Saint-Léonard 36, Luik

Brumunt partner voor uw collectie !!

Alle euromunten, Belgische munten, wereldmunten, ...
Benodigheden voor elke verzamelaar en de nieuwste catalogi.

www.brumunt.be

Brumunt - Hogeweg 166, B-8200 Brugge 2, België
gsm : 0478-362795 e-mail : brumunt@telenet.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

www.mauquoy.com

Medailles

Penningen

Naamplaten

Stempels

voor al uw numismatische vragen :

VEILINGHUIS EECKHOUT

Kerkhoflaan 42 - 9300 Aalst

Tel 0486-868942 - Fax 053-300117

joselito_eeckhout@telenet.be

www.eeckhout.tk

Fleur De Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop & verkoop te Gent

Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 139, 9000 Gent 09-2333138 info@fleurdecoin.be

open : ma, di, do, vrij, zat 14-18 u

www.fleurdecoin.be

voormiddag op afspraak - woe, zon & feestdagen gesloten

